FACULTATEA DE CONSTRUCȚII DEPARTAMENTUL DE CONSTRUCȚII METALICE ȘI MECANICA CONSTRUCȚIILOR Str. Ioan Curea nr.1, 300224, Timișoara, ROMÂNIA tel. 0256/403911; fax 0256/403917

Titlu proiect: Concepția structurala si proiectarea pe baza controlului mecanismului de cedare a structurilor multietajate supuse la acțiuni accidentale (CODEC) Nr. contract: PN II nr. PCCA 55/2012

Raport etapa IV/finala 2015

Denumire etapa:

Etapa IV: Studii numerice si incercari pe specimene reconfigurate prin simulari numerice:

- Activitatea IV.1: Studii numerice parametrice pentru evaluarea robusteții structurilor in cadre
- Activitatea IV.2: Execuția specimenelor experimentale reconfigurate prin simulari numerice
- Activitatea IV.3: Incercari experimentale pe specimene reconfigurate prin simulari numerice
- Activitatea IV.4: Intalnire de lucru
- Activitatea IV.5: Studiu de fezabilitate tehnica privind evaluarea prin calcul a robustetii structurilor in cadre
- Activitatea IV.6: Studii de caz privind aplicarea metodologiei de calcul la robustete la proiectarea structurilor noi si la verificarea celor existente -partea 1

Cuprins:

1	Pozumatul otanoj
1.	
2.	Studii numerice parametrice pentru evaluarea robusteții structurilor în cadre (activitatea IV.1)
3.	Incercari experimentale pe specimene reconfigurate prin simulari numerice (activitatea IV.2, IV.3)
3.1.	Incercări experimentale pe structuri în regim monoton4
3.2.	Incercări experimentale pe noduri la acțiunea exploziei8
3.2.1.	Studii preliminare si configurarea nodurilor
3.2.2.	Încercări la explozie pe noduri grinda-stâlp10
4.	Studiu de caz: aplicarea metodologiei de calcul la robustete pentru proiectarea si verificarea structurilor in cadre (activitatea IV.5, IV.6)
	13
5.	Rezultate obținute si modul de diseminare a rezultatelor
6.	Bibliografie

1. Rezumatul etapei

Etapa 4/2015 a cuprins șase activități, dintre care: doua activități au avut ca obiectiv realizarea programului experimental, o activitate a avut ca obiectiv dezvoltarea unor studii parametrice pe structuri in cadre afectate de acțiuni accidentale iar doua activități au avut ca obiectiv aplicarea metodologie de proiectare la robustețe pentru structuri in cadre. Activitatea nr. 4 a fost dedicata pregătirii si desfășurării unei întâlniri in cadrul proiectului in care au fost prezentate rezultatele principale si stadiul cercetărilor. Activitățile experimentale au cuprins doua tipuri principale de încercări si anume încercări pe structuri cu planșeu la scenariu de tip stâlp lipsa si încercări pe noduri la explozie.Încercarea pe structuri a fost realizata pe o structura cu doua deschideri si doua travei, realizata cu planșeu compus si grinzi compuse. Rezultatele au arătat ca tabla cutata colaborata nu poate asigura o conlucrare adecvata in cazul cedării unui stâlp. Sunt necesare studii suplimentare pentru a valida aceste concluzii.Cel de al doilea program experimental s-a desfășurat pe noduri in T supuse la acțiunea directa a exploziei. Au fost încercate doua specimene, unul cu stâlpul după direcția maxima si unul după direcția minima. Au fost folosite diferite încărcături explozive, amplasate la distante diferite, in interiorul unui buncăr. Rezultatele au permis obținerea curbei presiune – distanta, care poate fi folosita in analizele de robustețe la explozie. Merita precizat si faptul ca interesul publicului larg pentru problemele legate de sigurața clădirilor a cunoscut o creștere semnificativa in ultima perioada. Ca urmare, in cadrul unui buletin informativ al unei televiziuni de stiri a fost difuzat un amplu material despre programul de cercetare din cadrul CODEC, fiind difuzate informații despre obiectivele proiectului, despre echipa de cercetare si unele aspecte din timpul încercării pe structura 3D din luna noiembrie 2015 (vezi fotografie de mai jos).

În căutarea clădirii perfecte. Ingineri și constructori români dezvoltă construcția rezistentă la cutremur și explozie

Modelele numerice validate pe vaza încercărilor au fost folosite pentru proiectarea sau verificarea unor structuri la acțiuni accidentale extreme, cum ar fi explozie, foc sau impact. Aceste analize permit elaborarea unui ghid de proiectare/verificare a structurilor pe baza mecanismului de cedare. In cadrul etapei următoare, aferente anului 2016, se va finaliza programul de simulări numerice si studiile de caz si se va elabora ghidul de calcul, care va conține recomandări de calcul si alcătuire, cerințe minimale pentru elemente si îmbinări si propuneri de intervenție in caz de avariere a clădirilor.

2. Studii numerice parametrice pentru evaluarea robusteții structurilor in cadre (activitatea IV.1)

Pentru evaluarea răspunsului la acțiuni accidentale, au fost proiectate trei tipuri de structuri in cadre. Sistemele considerate sunt (Fig. 1):

- Structura in cadre fără contravântuiri (MRF), de 6 si 12 nivele, deschideri de 5m si 7.5m
- Structura in cadre cu contravântuiri centrice in V si in X (CBF), de 6 si 12 nivele, deschideri de 5m si 7.5m
- Structura in cadre cu contravântuiri excentrice cu link scurt si lung (EBF), de 6 si 12 nivele, deschideri de 5m si 7.5m

Pentru proiectarea structurilor s-a folosit programul de calcul SAP2000. Încărcările aplicate structurilor au fost grupate in doua situații de proiectare:

- situația de proiectare permanenta
- situația de proiectare seismica

Proiectarea antiseismica s-a făcut pentru doua zone de intensitate seismica, una redusa, caracterizata de o accelerație de proiectare $a_g=0.1g$ si una ridicata, caracterizata de o accelerație de proiectare $a_g=0.3g$. Verificarea mecanismului plastic si a performantelor seismice s-a făcut printro analiza statica neliniara (push-over).

Fig. 1 Modele structurale studiate

Analiza de robustețe a cuprins diferite scenarii posibile de hazard, modelate prin cedarea unuia sau mai multor elemente de rezistenta verticale (stalp), inclusiv a unei contravântuiri acolo unde este cazul. Fig. 2 prezinta forma deformata a structurilor in urma cedării unor elemente structurale, iar Fig. 3 prezinta evolutia in timp a deplasarii verticale si curbele moment – rotire in grinzi. Pentru a observa influenta incarcarilor laterale s-a efectuat un studiu. Rezultatele sunt prezentate in Fig. 4.

Fig. 2 Deformatele structurilor, ELS: a) structura MRF de 12 etaje; b) structura CBF de 12 etaje

Iniversitatea

Fig. 4 Variația deplasării verticale in timp - influenta incarcarilor laterale

3. Încercări experimentale pe specimene reconfigurate prin simulări numerice (activitatea IV.2, IV.3)

3.1. Încercări experimentale pe structuri în regim monoton

Proiectarea s-a făcut plecând de la nivelul structurii in ansamblu. Pentru aceasta, s-a folosit ca structura de referința o structura cu 6 etaje proiectata si analizata in etapa 1/2012 a proiectului. Din structura s-au selectat subansamblurile pentru programul experimental, respectiv un modul alcătuit din doua travei si doua deschideri. In fazele anterioare ale proiectului (2013, 2014) au fost realizate si testate primele doua module experimentale. Primul model a fost alcătuit din grinzi si stâlpi metalici (Ans-M), iar cel de al doilea din elemente similare dar are cu planșeu de beton armat (Ans-C). Cel de a-l treilea specimen, denumit Ans-SD, fost alcătuit din grinzi si stâlpi metalici si planșeu de beton armat in conlucrare cu tabla cutata colaboranta (Fig. 4).

Simularea etajelor superioare si a deschiderilor adiacente s-a realizat prin intermediul prinderilor laterale la nivelul grinzilor și în plus a fost necesară împiedicarea rotirii excesive stâlpilor în consolă. Soluția pentru rezolvarea acestor aspecte este următoarea:

- pentru prinderea la nivelul grinzilor, au fost dispuse elemente de legătură (contrafișe) din țevi (S350)
- pentru stabilizarea capetelor stâlpilor, s-a utilizat un sistem articulat, din profile tubulare;

b)

Fig. 4 Stand și specimene experimentale pentru încercarea pe structuri la cedarea unui stâlp: a) Ans-M (testat 2014); Ans-C (testat 2014); c) Ans-SD (testat 2015);

Fig. 5 prezinta cateva imagini din timpul montajului structurii, cu elementele din otel, tabla cutata, sudare conectori si montaj armatura, turnarea betonului in placa si vedere finala inainte de incercare.

Specimenul a fost instrumentat cu captori de deplasare și timbre tensometrice pentru a evalua deplasările și deformațiile specifice din structură. Forța introdusă în stâlpul central a fost monitorizată printr-un captor de forță. În plus, a fost folosit și un sistem de corelare digitala a imaginii (DIC), care permite evaluarea cu mare precizie a deformațiilor specifice până la ruperea materialului. Pentru specimenul încercat, s-a ales pentru aceasta monitorizare extremitatea C a grinzii 2B-2C. Fig. 7 prezinta câteva fotografii cu dispunerea dispozitivelor pentru captarea datelor.

Fig. 5 Specimen experimental Ans-SD: a) montarea tablei cutate amprentate; b) montarea armaturilor si sudarea conectorilor; c) turnarea batonului in placa; d) specimenul inainte de incercare

Fig. 6 Detaliu de sudare conectori

Fig. 7 Instrumentare specimen experimental Ans-SD: a) traductori deplasare nod; b) timbre tensometrice pe grinda; c) vedere cu nodul central; d) timbre tensometrice pe tabla cutata; e) sistemul de corelare digitala a imaginii DIC

Înainte de încercarea experimentala pe structura, s-au facut incercari pe materiale pentru determinarea caracteristicilor mecanice, Fig. 8. Tabelul 1 prezinta caracteristicile mecanice pentru elementele din otel, suruburi, armatura si beton.

Floment	f_y	f_u	ε _y	A _{gt}	f _{ck, cub}
Element	N/mm²	N/mm²	(%)	(%)	N/mm ²
Inimă gr. principală IPE220, t = 9.2 mm	345	464	0.16	27.99	-
Talpă gr. principală IPE220, t = 5.9 mm	353	463	0.17	30.39	-
Inimă stâlp, t = 10 mm	407	539	0.19	27	-
Talpă stâlp, t = 16 mm	420	529	0.20	27	-
Placă de capăt, $t = 20 \text{ mm}$	408	535	0.19	24.44	-
Şuruburi M20, gr. 10.9	905	1081	-	12	-
Beton	-	-	-	-	30
Armatură ¢6 mm	346	480	0,16	30.00	_

Tabelul 1: Caracteristici mecanice pentru materiale

Universitatea Politehnica Timișoara

Fig. 8 Incercari pe probe beton prelevate din placa pentru determinarea caracteristicilor betonului: a) incercarea la compresiune pentru determinarea clasei betonului; b) incercarea pentru evaluarea modului de elasticitate

Fig. 9 prezinta fotografii din timpul incercarii si la atingerea cedarii, iar Fig. 10 prezinta modul de cedare pentru specimenul Ans-SD. Cedarea sa produs prin ruperea la intindere a grinzii in zona nodului central, in urma dezvoltarii fortelor de intindere. Nodurile marginale au avut deformatii plastice mari fara insa sa sufere cedari ci doar deformatii plastice moderate. Se poate vedea capacitatea mare de deformare a sistemului cu legaturi pe doua directii. Fig. 11 prezinta curba forta-deplasare pentru cele trei specimene spatiale incercate. Se poate vedea ca specimenul cu planseu compus Ans-SD are o rigiditate intermediara, intre Ans-M si Ans-C. Dupa desprinderea betonului de tabla cutata insa, capacitatea de rezistenta este data in intregime de structura metalica. Lipsa armaturilor de la partea inferioara a placii (tabla cutata are rol de armatura intinsa) a condus la capacitati de rezistenta mai mici decat in cazul specimenului Ans-C.

Fig. 9 Vedere de ansamblu cu specimenul Ans-SD in timpul incercarii (s) si dupa incercare (d)

Fig. 10 Cedarea imbinarii grinda-stalp si a placii de beton

Fig. 11 Curba experimentală forță - deplasare pentru stâlpul central pentru cele 3 specimene

3.2. Incercări experimentale pe noduri la acțiunea exploziei

3.2.1. Studii preliminare si configurarea nodurilor

Exploziile externe sunt de regulă produse din cauze intenționate, sursa fiind atât explozivii clasici (TNT, C-4, Semtex) cât și explozivi artizanali, cei mai des întâlniți fiind cei pe bază de azotat de amoniu, un îngrășământ chimic folosit pe scară largă în agricultură. Din cauza caracterului intenționat, aceste evenimente nu pot fi modelate pe baza unei distribuții de tip Poisson. Aceste atacuri intenționate se pot produce oriunde pe glob, chiar dacă anumite zone sau țări sunt mai afectate. În anul 1997 de exemplu, în SUA s-au produs peste 250 de atacuri cu bombă. Acest lucru conduce la o probabilitate medie de producere de ordinul $2 \times 10-6/clădire$. Exploziile produse de explozivi, denumite și detonații, creează unde de șoc care se propagă cu viteze mari dinspre punctul de detonare. Faza inițială, de presiune, este urmată de o alta, mai lungă, de sucțiune. Presiunea din faza inițială se poate aproxima printr-o încărcare de tip impuls de formă triunghiulară, care ajunge instantaneu la valoarea maximă, iar apoi scade aproape liniar, durata depinzând de mărimea exploziei și de distanța față de sursă, vezi Fig. 12. Spre deosebire de exploziile de gaz, detonațiile induc efecte dinamice importante, astfel că este importantă atât modelarea acțiunii cât și influența efectelor dinamice asupra materialului.

Din punct de vedere al efectelor asupra structurii, este foarte importantă distanța dintre sursa exploziei și structură. Atunci când încărcătura explozivă este amplasată la distanță mai mare față de structură, cedarea se produce de regula din încovoiere. Presiunea degajată de unda de șoc poate fi considerată uniform distribuită pe elementul respectiv. O explozie la mică distanță de clădire însă, provoacă o cedare localizată, de tip forfecare sau perforare. Acest lucru este cauzat de rigiditatea elementului structural, care produce o rezistență inerțială la explozie. Cedarea de tip forfecare-perforare are loc înainte ca elementul structural să poată sa răspundă prin încovoiere.

Fig. 12 Curba presiune-timp pentru detonarea unei încărcături explozive

Calculul presiunii de vârf (sau suprapresiune) a undei aeriene (de şoc), generată de încărcătura echivalentă TNT, se face cunoscându-se faptul că suprapresiunea este o funcție care depinde de distanță, de masa de exploziv și de condițiile locale, în literatură fiind utilizate mai multe formule empirice. Pe scară largă se folosește distanța scalată Z. Această metodă arată că două încărcături explozive din același material si de aceeași formă dar de mărimi diferite produc la distanța scalată Z aceeași undă de șoc. Distanța scalată, Z, se exprima prin relația:

$$\mathbf{Z} = D/(\mathbf{W}^{1/3}) \tag{1}$$

în care:

- Z este distanța scalată, în $m/kg^{1/3}$
- D este distanța față de sursă, în m
- W este mărimea încărcăturii, în kg (TNT sau echivalent TNT)

În funcție de mărimea încărcăturii și distanță, se pot calcula parametrii fazei pozitive a exploziei și anume maximul presiunii pozitive incidente, p, impulsul incident, i, durata fazei pozitive, t_d și timpul până la sosirea undei de șoc, t_d (Fig. 13). De exemplu, în cazul atacului asupra clădirii Oklahoma City, din anul 1995, produs la o distanță de D = 1.5 m cu o încărcătură de 1814 kg echivalent TNT, a rezultat o distanță scalată Z = 0.12 $m/kg^{1/3}$. În funcție de această distanță, s-a putut calcula valoarea maximă a presiunii incidente, care a ajuns la circa 20 000 de kPa. Este evident faptul că la aceste intensități ale presiunii este greu de proiectat elemente care să poată să reziste fără sa cedeze. De altfel, în cazul acestui atac, clădirea a cedat fiind distrusă în proportie de peste 80%.

Fig. 13 Variația parametrilor fazei pozitive a undei de soc cu distanța scalată

Folosirea distanței scalate Z este posibilă doar pentru explozii în spații deschise. O formă mai generală pentru determinarea presiunii de vârf, care ține cont, pe lângă distanță și de masa de exploziv și de condițiile locale, a fost dezvoltată de Richards și Moore [8]:

$$\mathbf{P} = A \times \left(\frac{D}{\left(W\right)^{b}}\right)^{a} \tag{2}$$

în care:

- P este presiunea de vârf a undei aeriene generată de explozie (kPa)
- A este constanta site-ului (se determină experimental)
- a este exponentul site-ului (se determină experimental și are întotdeauna valoare negativă)
- b este exponentul site-ului pentru masa încărcăturii de exploziv (se determină experimental)
- D si W sunt descrise în ec. 1.

Prin calibrări experimentale, formula prezentată în ec. 2 se poate folosi și în cazul exploziilor produse la interior.

Au fost încercate doua specimene similare, la care stâlpii au fost solicitați după direcția de inerție maximă sau minimă. Programul de teste experimentale a permis, pe lângă efectuarea de înregistrări fotografice cu deformările și avariile ansamblelor testate și măsurarea presiunilor generate de unda de șoc aeriană, folosind pentru aceasta relația (2). Astfel, s-au determinat experimental coeficienții *A*, *a* și *b*, testele efectuându-se în interiorul unui buncăr, nu în spațiu deschis, așa cum era condiția inițială a formulei distanței scalate (ec. 1).

3.2.2. Încercări la explozie pe noduri grinda-stâlp

Nodurile pentru încercări au fost realizate în două variante de alcătuire:

- stâlp intermediar, inima stâlpului perpendicular pe planul cadrului;
- stâlp intermediar, inima stâlpului în planul cadrului.

Stâlpii au fost realizați din profile HEB260, cu tălpile reduse la o lățime de 130 de mm și grinzi IPE220. Îmbinările au fost realizate cu placi de capăt de grosime 20 de mm si 8 șuruburi M20 gr. 10.9. Otelul din elemente a fost S235. Fig. 14 prezintă ansamblul experimental fixat în buncăr. Încercarea a fost realizată într-un buncăr special, folosit pentru încercări de exploziv, existent în cadrul Insemex Petroșani. Nodul a fost supus acțiunii directe a exploziei, fără încărcări verticale pe stâlp sau pe grinzi.

Fig. 14 Specimenul experimental pentru încercări la explozie (a) si planul buncărului de încercări exploziv (b)

Pentru evaluarea în primă fază a coeficienților *A*, *a* și *b* folosiți în ec. 2, a fost folosit primul specimen și un montaj metalic special (Fig. 15). Pe acesta s-au montat doi traductori de presiune (Kiestler), montaj amplasat în zona de eșapare a presiunilor de explozie din buncăr la o distanță de 4 m față de ansamblul "stâlp-grindă" (**Error! Reference source not found**.), care a fost supus efectelor detonării controlate a unor încărcături explozive (Fig. 16). Încărcătura explozivă a fost de tip RIOMAX (cu echivalența 1 TNT). Primele patru explozii au utilizat masele $m_1=125$ g, $m_2=250$ g, $m_3=500$ g și $m_4=1000$ g, amplasate liber suspendat în proximitatea grinzilor, la jumătatea acestora în interiorul ansamblului. Ultima explozie a folosit o încărcătură $m_5=1000$ g pe exteriorul stâlpului la jumătatea acestuia, rezultatele fiind prezentate în următoarea secțiune.

În urma primei explozii - încărcătura explozivă de masă m₁=125 g (un singur cartuș de exploziv de 125 g), nu s-au constatat deformări ale ansamblului stâlp-grinzi-suporți. Presiunea undei de șoc aeriene (suprapresiunea) a fost $p_{1,max}$ =20 kPa.

În urma celei de-a doua explozii - încărcătura explozivă de masă m₂=250 g (2 cartușe de exploziv de cate 125 g fiecare), nu s-au constatat deformări ale ansamblului stâlp-grinzi-suporți. Presiunea undei de șoc aeriene (suprapresiunea) a fost $p_{2,max}$ =40 kPa.

În urma celei de-a treia explozii - încărcătura explozivă de masă m₃=500 g (4 cartușe de exploziv de cate 125 g fiecare), s-au constatat deformări ale grinzii în afara planului, precum și deformarea puternică a elementelor de îmbinare cu stâlpul, vezi Fig. 17. Presiunea undei de șoc aeriene (suprapresiunea) a fost $p_{3,max}$ =80 kPa.

În urma celei de-a patra explozii - încărcătura explozivă de masă m₄=1000 g (8 cartușe de exploziv de cate 125 g fiecare), s-au constatat deformări ale grinzii în afara planului si deformarea puternică a elementelor de îmbinare cu stâlpul. Presiunea undei de șoc aeriene (suprapresiunea) a fost $p_{4,max}$ =175 kPa.

În urma celei de-a cincea explozii - încărcătura explozivă de masă m_5 =1000 g (8 cartușe de exploziv de cate 125 g fiecare), s-au constatat deformări puternice ale grinzii în afara planului si ale stâlpului și ruperea inimii în zona de racordare cu talpa exterioară pe o lungime de circa 300 de mm (**Error! Reference source not found.**). Presiunea undei de șoc aeriene (suprapresiunea) a fost $p_{5,max}$ =1400 kPa, vezi **Error! Reference source not found.**)

Fig. 15 Montaj metalic special

Fig. 16 Amplasarea încărcăturilor explozive (s) si ansamblul stâlp-grinzi și montajul pentru traductori (d)

Fig. 17 Deformații pe grindă și în îmbinare grindă-stâlp, încărcătura explozivă de masă m₃=500 g

Fig. 18 Deformații în stâlp și ruperea în inimă la racordul cu talpa, încărcătura explozivă de masă m₅=1000 g

Fig. 20 Înregistrare oscilogramă, $m_5 = 1000 \text{ g}$

Pentru calibrarea sistemului experimental, s-a detonat o încărcătură explozivă cu masa m=125 g la distanța d=0.27m față de ansamblul metalic al traductorilor de presiune. Valoarea măsurată a fost $P_{calibrare}$ =1400 kPa. Având la dispoziție aceste valori înregistrate ale presiunilor, s-au putut determina parametrii specifici buncărului, respectiv A= 3850, a= - 0,73 iar b=3.87/3=1.29, Fig. 21. În acest fel se pot determina

presiunile la care au fost supuse zonele de proximitate ale încărcăturii explozive și anume suprafețele metalice ale ansamblului stâlp-grindă, vezi Fig.22

Distanta intre incarcatura exploziva TNT si obiectival de interes- traductorii de presiune (m)	Coeficient de obstructionare a undei directe Cobstr.=8 (stunci cand exista un obstacol régid intre incarcatura exploziva si traductorii de presiune, determinat experimental in cazul de fata este pmax5/pmax1e	Cantitate echivalenta TNT (kg)	Suprapresiunea undai de aeriene devarf genera ta detonarea incarca turi explozive echivalent TMT (kPa)	Suprapresiunea undei aeriene de varf generata de detonare a incarca turii explozive echivalente TNT (dB)	Suprapresiunea undei aeriene de varf generata de detonarea incaraturi exploaive echivalent TMT (bar)	Valori masurate cu traductorii de presiune in timpul testelor (bar)		Distanta intre incarcatura exploziva TNT si obiectivul de interes- traductorii de presiune (m)	Coeficient de obstructionare a undei directe Cobstr.=8 (atunci cand exista un obstacol rigid intre incarcatura exploziva si traductorii de presiune, determinat experimental in cazul de fata este pmax5/pmax4. La	Cantitate echivalent. TNT (kg)	Suprapresiunea undei aeriene de vari generata de detonarea in carcaturii explozive echival ent TNT (kPa)	Suprapresiunea undei aeriene de varf generata de detonarea incarcaturii explozive echivalente TNT (dB)	Suprapresiunea undei aeriene de varf generata de detonarea incarcaturii explozive echivalent TNT (bar)
0.27	1	0.12500	1412.95	216.98	13.94469	14	pcalibrare	0.27	1	0.12500	1412.95	216.98	13.94469
4	1	1.00000	1399.45	216.90	13.81148	14	pmax5	0.27	1	0.25000	2713.97	222.65	26.78482
4.03	8	0.12500	24.55	181.78	0.24229	0.2		0.27	1	0.50000	5212.97	228.32	51.44801
4.03	8	0.25000	47.16	187.45	0.46539	0.4		0.27	1	1 00000	10013 02	233.99	98 82085
4.03	8	0.50000	90.58	193.12	0.89393	0.8		0.27	-	1.00000	10015.02	233.35	50.02005
4.04	8	1.00000	173.67	198.77	1.71394	1.75	pmax4	0.01	1	1.00000	111035.21	254.89	1095.83235

Fig. 21 Foaie de calcul pentru evaluarea presiunilor si pentru determinarea parametrilor specifici buncarului

Pentru o încărcătură explozivă de masa m=1kg echivalent TNT, suprapresiunea undei aeriene de șoc (bar) în funcție de distanță (m), conform funcției cu coeficienții determinați experimental pentru bunker, este reprezentată în Fig. 22.

Fig. 22 Suprapresiunea undei aeriene de soc în funcție de distanță

Fig. 23 Analiza structurilor in cadre la actiunea unei explozii externe

Este însă important de precizat că în condițiile prezenței unor forțe axiale în stâlpi, ar fi fost puțin probabil ca stâlpul să reziste, având în vedere faptul că inima a fost complet îndepărtată în urma exploziei. Efectul forței axiale în stâlpi v-a fi studiat printr-un program de simulări numerice pe structurile de referință din care s-au extras specimenele experimentale.

Fig. 23 prezinta doua dintre cazurile propuse, in care variaza distanta de la incarcatura la structura si masa incarcaturii. Validarea modelelor s-a facut pe baza incercarilor experimentale din buncar.

4. Studiu de caz: aplicarea metodologiei de calcul la robustete pentru proiectarea si verificarea structurilor in cadre (activitatea IV.5, IV.6)

Studiul a fost facut pe o structura in cadre folosita pentru depozitare. Sistemul este parte integranta a sistemului principal de rezistenta. Proiectarea lui s-a facut pe baza prevederilor in vigoare, fara insa a se lua in considerare la proiectare nici o situatie accidentala de proiectare. Au fost considerate doua tipuri posibile de actiuni accidentale si anume:

Foc izolat

- Impact, urmat de afectarea sau scoaterea din lucru a unor stalpi Pentru analiza s-a folosit programul Extreme Loading for Structures (ELS).

Fig. 25 Modelul numeric ELS: a) vedere 3D; b) detaliu cadru; c) detalii imbinari

Scenariile de incarcare

Prima actiune accidentala a fost impactul asupra unui stalp de la parter, care conduce la indepartarea stalpului. Au fost considerate doua scenarii distincte:

- Cedarea unui stalp din zona necontravantuita, notat C-U-I;
- Cedarea unui stalp din zona contravantuita, notat C-B-I;

A doua actiune accidentala este focul localizat. Au fost considerate doua niveluri de temperatura, primul de 500 °C si al doilea de 700 °C. Elementele afectate de temperaturile ridicate nu sunt indepartate ci sunt modelate printr-un material cu caracteristici de rigiditate (E) si rezistenta (fy) reduse, vezi Fig. 26.

Fig. 26 Modelarea acțiunii focului asupra elementelor din otel

Au fost considerate opt scenarii distincte si anume:

- Patru stalpi din zona necontravantuita (cate doi din fiecare cadru longitudinal) sunt afectati de foc, temperatura atinge 500 °C.
  Scenariul se numeste 4C-U-F;
- Un stalp din zona contravantuita este afectat de foc, temperatura atinge 500 °C. Scenariul se numeste C-B-F;
- Focul afecteaza un nod de la primul etaj, zona contravantuita. Temperatura atinge 500 °C si afecteaza stalpul de la parte si de la primul nivel, grinda transversala si cele doua grinzi longitudinale concurente in nod. Scenariul se numeste CBB-U-F;
- Focul afecteaza doi stalpi din acelasi cadru, zona necontravantuita. Temperatura atinge 500 °C si afecteaza stalpii si grinda transversala de legatura. Scenariul se numeste 2CB-U-F;
- Focul afecteaza ultimii patru stalpi, cate doi din fiecare cadru longitudinal, zona contravantuita. Temperatura atinge 500 °C si scenariul se numeste 4C-B-F; Temperatura creste in continuare pana la 700 °C, scenariul se numeste 4C-B-F-700;
- Focul afecteaza doi stalpi din acelasi cadru, grinda transversala si imbinarile grinzilor longitudinale concurente in cele doua noduri. Temperatura atinge 500 °C si scenariul se numeste 2CBB-U-F; Temperatura creste in continuare pana la 700 °C, scenariul se numeste 2CBB-U-F-700;

Atunci cand un stalp este avariat in urma impactului si isi pierde complet capacitatea portanta, structura sufera o cedare totala din cauza lipse de redundanta, vezi Fig. 27.

Din cele opt cazuri de foc izolat, in trei dintre ele se inregistreaza colapsul global. Pentru celelalte cazuri structura sufera deformatii si avarii dar colapsul este prevenit.

Fig. 27 Propagarea colapsului din cauza impactului: a) caz C-B-I; b) caz C-U-I

Fig. 28 Propagarea colapsului din cauza incendiului, caz CBB-U-F

d) Fig. 29 Deformatii la nivel global in urma incendiului: a) caz 4C-U-F; b) caz C-B-F; c) caz 4C-B-F; d) 2CB-U-F; e) 2CBB-U-F (x - transversal, z vertical)

5. Rezultate obținute si modul de diseminare a rezultatelor

Rezultatele obținute in etapa 4/2015 au constat in principal in execuția incercarilor experimentale, validarea modelelor numerice, studii numerice la robustete pe diferite tipuri de cadre, studiu de caz pentru verificarea capacitatii de rezistenta la colaps progresiv si un studiu de fezabilitate tehnica. A fost o activitate extraordinar de complexa, care a necesitat un suport tehnic si uman deosebit. Echipele implicate au fost compuse din cercetatori si tehnicieni de la toti partenerii implicati in proiect. In plus, am beneficiat si de ajutorul unui numar mare de specialisti din cadrul UT-CN, care ne-au furnizat echipamente si logistica pentru instrumentarea cadrelor si achizitia de date. De asemenea, se mentioneaza aici suportul adus de Proinvest Group (http://www.proinvestgroup.ro/), care a asigurat tabla cutata amprentata pentru testul pe structura 3D. Incercarile experimentale au reprezentat o premiera pentru tara noastra si o raritate pe plan mondial, fiind extrem de necesare in vederea elaborarii unor recomandari de calcul si executie pentru reducerea riscului de cedera a cladirilor solicitate la actiuni extreme. De o importanta semnificativa sunt si modelele numerice dezvoltate si validate pe baza datelor obtinute in cadrul testelor experimentale. Acestea se adauga modelelor de macrocomponente si pe noduri deja finalizate in etapa 3/2014. Programele folosite, respectiv Abaqus si ELS sunt de referinta pe plan mondial si permit extinderea cercetarilor prin intermediul unor programe de simulare numerica extinse.

Valorificarea acestor rezultate si diseminarea lor s-a făcut prin publicarea unor lucrări de cercetare in cadrul unor manifestări ştiințifice naționale si internaționale, in jurnale de specialitate, comitete tehnice internationale (TC13) si de asemenea prin pregătirea unor propuneri de proiecte de cercetare internaționale.

Mai jos este prezentata lista lucrărilor, a prezentărilor si a propunerilor de proiect rezultate din activitatea desfăşurata in 2015. Este de menționat in special suportul oferit de rezultatele obținute in acest proiect la pregătirea a doua propuneri de proiect FP7/RFCS, împreuna cu parteneri din cercetare si industrie din Europa care se bucura de o mare recunoaștere pe plan mondial in domeniul robusteții structurilor. Pentru anul viitor sunt în pregatire mai multe lucrari de cercetare. Pentru lucrarile de conferinta, au fost trimise rezumatele lucrarilor.

Lucrări publicate si prezentate in cadrul unor conferințe naționale

- 1. Florea Dinu, Mircea Pastrav, Adrian Ciutina, Dan Dubina, Ioan Petran, Ioan Marginean, Andreea Şigăuan, Mihai Senila, Contribuția planșeului la dezvoltarea căilor alternative de transfer la structuri în cadre metalice multietajate supuse la cedări locale, A 14-A CONFERINTA NATIONALA DE CONSTRUCTII METALICE 19-20 Noiembrie 2015, Cluj-Napoca, Romania, Ed. Mediamira, ISBN 978-973-713-334-2.
- Ioan Marginean, Florea Dinu, Dan Dubina, Calin Neagu, Ioan Petran, Îmbinări grinda-stâlp pentru structuri în cadre metalice cu rezistență ridicată la colaps progresiv, A 14-A CONFERINTA NATIONALA DE CONSTRUCTII METALICE 19-20 Noiembrie 2015, Cluj-Napoca, Romania, Ed. Mediamira, ISBN 978-973-713-334-2.
- Florea Dinu, Ioan Marginean, Dan Dubina, Attila Kovacs, Emilian Ghicioi, Dragos Vasilescu, Ioan Petran, Efectele directe ale exploziilor asupra elementelor structurale ale cladirilor in cadre metalice multietajate, A 14-A CONFERINTA NATIONALA DE CONSTRUCTII METALICE 19-20 Noiembrie 2015, Cluj-Napoca, Romania, Ed. Mediamira, ISBN 978-973-713-334-2.
- Florea Dinu, Ioan Marginean, Dan Dubina, Ioan Petran, Mircea Pastrav, Andreea Handabut, Mihai Senila. Proiectarea imbinarilor grindastalp ale structurilor in cadre metalice pentru prevenirea colapsului progresiv in cazul producerii unor actiuni accidentale, A XXV-a Conferință Națională A.I.C.P.S, 21 – 22 mai 2015, Bucuresti.
- 5. Florea Dinu, Dan Dubina, Attila Kovacs, Emilian Ghicioi, Ioan Marginean, Dragos Vasilescu, Ioan Petran. Evaluarea comportarii structurilor pentru cladiri sub efectul exploziilor, A XXV-a Conferință Națională A.I.C.P.S, 21 22 mai 2015, Bucuresti.

Lucrări publicate si prezentate in cadrul unor conferințe internaționale

- 1. Florea Dinu, Ioan Marginean, Dan Dubina, Ioan Petran, Experimental Study of Seismic Resistant Steel Frames in Case of Column Loss, Eight International Conference on Advances in Steel Structures (ICASS'2015), July 2015, Lisabona, Portugalia, Proceedings of the Eighth International Conference on ADVANCES IN STEEL STRUCTURES, Lisbon, Portugal, July 22-24, 2015 (on CD, Paper ID 142).
- 2. Florea Dinu, Dan Dubina, Ioan Marginean, Calin Neagu, Ioan Petran, Axial strength and deformation demands for t-stub connection components at catenary stage in the beams, 8th International Conference on Behavior of Steel Structures in Seismic Areas 1 July 2015 Shanghai, China.
- 3. Andrei Crisan, Dan Dubina, Ioan Marginean, Numerical simulation of pallet rack systems failure under seismic actions, 8th International Conference on Behavior of Steel Structures in Seismic Areas 1 July 2015 Shanghai, China.
- 4. Numerical simulation of pallet rack systems failure under seismic actions, 8th International Conference on Behavior of Steel Structures in Seismic Areas 1 July 2015 Shanghai, China
- 5. Ioan Both, Ioan Marginean, Calin Neagu, Florea Dinu, Dan Dubina, Raul Zaharia, Experimental research on T-stubs under elevated temperatures Proceedings of the International Conference 15 16 October 2015 Dubrovnik, Croatia.
- 6. Ioan Mărginean, Dan Dubină, Florea Dinu, Numerical modelling of beam-to-column connections under column loss scenarios, Computational Civil Engineering 2015, International Symposium, Iasi, Romania, May 22, 2015.

Lucrari publicate in reviste de specialitate ISI

- Florea Dinu, Dan Dubina & Ioan Marginean (2015): Improving the structural robustness of multistory steel-frame buildings, Structure and Infrastructure Engineering: Maintenance, Management, Life-Cycle Design and Performance, factor de impact 2.805. Link catre articol: <u>http://dx.doi.org/10.1080/15732479.2014.927509</u>, Volume 11, Issue 8, August 2015, pages 1028-1041.
- 2. Florea Dinu, Dan Dubina, Ioan Marginean, Calin Neagu, Ioan Petran, Structural Connections of Steel Building Frames under Extreme Loading, Advanced Materials Research, Volume 1111, DOI 10.4028/www.scientific.net/AMR.1111.223 ISSN: 1022-6680, 2015.

Lucrări de dizertație (Master) elaborate in cadrul proiectului

1. Response of T-stub macro components under high speed loading caused by column loss, M.Sc. Student: Mohemed Imad Al Hallak, Coordonator Prof.dr.ing. Florea Dinu, Drd.ing. Ioan-Mircea Marginean.

6. Bibliografie

- ASCE/SEI 7-05, Minimum Design Loads for Buildings and Other Structures, American Society of Civil Engineers, Virginia, 2005.

- Baldridge S., Humay F., Preventing Progressive Concrete Buildings, Concrete International, Vol.25, pp. 73-79, 2005.

- Dinu F., Santiago A., Dubina d., Simoes Da Silva L., Robustness demand for structural connections of multistory steel building frames under elevated temperature; in Performance, Protection&sthregthening od structures under Extreme Loading - Protect 2013, Mysore, India, Aug. 26-27, 2013, Published by Indian concrete Journal (ICJ) p. 9.(CD paper).

- Dinu.F., Dubina., Marginean., Effect of connection between reinforced concrete slab and steel beams in multistory frames subjected to different column loss scenarios. Proc. 4th int. Conf on Integrity, Reliabiliy and Failure –IRF,2013, 23-27 June, Funchal, Portugal, p 215-16, (CD paper ref 3882), ED. INEGI, Porto, Portugal, ISBN 978-9772-8826-27-7.

- Dubina D., Dinu.F., Margineani I., Collapse prevention design criteria for moment connections in multi-story steel frames under extreme actions. Proc. 4th int. Conf on Integrity, Reliabiliy and Failure –IRF,2013, 23-27 June, Funchal, Portugal, p 41-42 (CD paper ref. 388) Porto, Portugal, ISBN 978-9772-8826-27-7

- Department of Defense DOD UFC 4-023-03 (2010): Unified Facilities Criteria (UFC), Design of Buildings to Resist Progressive Collapse.

- Granstrom, S., (1970): Stability of Buildings after Accidental Damage. Forces in Element Joint - Model Tests, Swedish Building Research Report R20: 1971, V. 4, No.3, March.

- GSA (2003): General Services Administration (GSA) Progressive Collapse Analysis and Design Guidelines For New Federal Office Buildings and Major Modernization Projects.

- Huynh, C.T., Park, J., Kim, J., Progressive collapse resisting capacity of reinforced concrete beam-column sub-structures, 2009.

- Ioani, A.M., Cucu, H.L., Mircea, C., Seismic design vs. progressive collapse: a reinforced concrete framed structure case study, Proceedings of ISEC-4, Melbourne, Australia, 2007.

- Joshi D., Patel P.V., Tank S.J., Linear and Nonlinear Analysis for Assessment of Progressive Collapse Potential of Multistoried Building, ASCE Structures Congress, 2010.

- Kaewkulchai, G., Williamson, E.B., Beam element formulation and solution procedure for dynamic progressive collapse analysis, J. of Computers & Structures, No.82, 2004, pg.639-651.

- Kim, H., Progressive collapse behavior of reinforced concrete structures with deficient details, The University of Texas at Austin, 2006.

- Li, Z., Shi, Y., Methods for progressive collapse analysis of building structures under blast and impact loads, Transactions of Tianjin University, Vol. 12, No.5, 2008, pg. 329-339.

- NIST 2007. Best Practices for Reducing the Potential for Progressive Collapse in Buildings. NISTIR 7396 Gaithersburg, MD.

- NISTR 7396, Best Practices for Reducing the Potential for Progressive Collapse in Buildings, National Institute of Standards and Thenology, Oakland, CA, 2007.

- Sadek F., and all, Testing and Analysis of Steel and Concrete Beam-Column Assemblies under a Column Removal Scenario, Journal of Structural Engineering, ASCE, 2011, pg. 881-892.

- Sasani M., Bazan M., Sagiroglu S., Experimental and Analytical Progressive Collapse Evaluation of Actual Reinforced Concrete Structure, ACI Structural Journal, Vol. 104, No.6, 2007, pg.731-740.

- Tsai M.H., Investigation of progressive collapse resistance and inelastic response for an earthquake-resistant RC building subjected to column failure, Journal of Engineering Structures, No. 30, pg. 3619-3628, 2008.

- U.S. Department of Defense (DoD 2009), Design of building to resist progressive collapse, Unified Facility Criteria, UFC 4-023-03, Washington, DC, 2009.

- U.S. GSA (2004): U.S. General Services Administration Progressive Collapse Design Guidelines Applied to Concrete Moment Resisting Frame Buildings, Washington, DC.

- Yi, W.J., He, Q.F., Xiao, Y., Kunnath, S.K., Experimental study on Progressive Collapse-resistant behavior of reinforced concrete frame structures, ACI Struct. J., Vol.105, No.4, 2008, pg.433-438.

- Leyendecker, E.V. and Ellingwood, B.R. Design Methods for Reducing the Risk of Progressive Collapse in Buildings. Building Science Series, No. 98, National Bureau of Standards, Washington, DC, 1976.

- Mainstone, R.J. The hazards of Explosion. Impact and Other Random Loadings on Tall Buildings, Current Paper 64/74, Building Research Establishment, Garston, United Kingdom, 1974.

- Hopkinson, B. British Ordnance Board Minutes 13565, 1915.

- Cranz, C. Lehrbuch der Ballistik, Springer-Verlag, Berlin, 1926.

- Unified Facilities Criteria UFC 3-340-02. Structures to Resist the Effects of Accidental Explosions, U.S. Army Corps of Engineers, Naval Facilities Engineering Command, Air Force Civil Engineer Support Agency, 2008.

- Richards, A. B., Moore, A.J. Blast vibration course measurement - assessment - control. Terrock Pty Ltd, 2005.

